

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka ("Službeni glasnik BiH" broj 95/12), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 96/13), a u skladu sa članom 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka ("Službeni glasnik BiH", broj: 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2012. GODINU STRANKE DEMOKRATSKE AKTIVNOSTI

Broj: 03-07-6-692/13
Sarajevo, 10. juli 2014. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA.....	5
Predmet pregleda i kontrole.	5
Cilj pregleda i kontrole	5
Obim pregleda i kontrole	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE	5
5. NALAZI I PREPORUKE	5
5.1. NALAZI.....	5
5.2. PREPORUKE.....	7

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Stranke demokratske aktivnosti za 2012. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u oktobru 2012. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka ("Službeni glasnik BiH" broj: 22/00, 102/09 i 54/10), koji je bio na snazi do 04.12.2012. godine, Zakona o finansiranju političkih stranaka ("Službeni glasnik BiH" broj: 95/12), koji je na snazi od 05.12.2012. godine i člana 15.10 Izbornog zakona BiH, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Na osnovu našeg pregleda utvrđeno je sljedeće:

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2012. godinu, utvrđeno je da je Stranka demokratske aktivnosti prekršila odredbe člana 8. stav (1) i člana 11. stav (1) i stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka, koji je bio na snazi do 04.12.2012. godine

Pregledom, odnosno kontrolom finansijskih izvještaja, nismo zapazili ništa značajno, osim gornje napomene, što bi ukazalo na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, niti na finansiranje troškova izborne kampanje suprotno odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Stranke demokratske aktivnosti za 2012. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u oktobru 2012. godine.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji velika mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

U godišnjem finansijskom izvještaju Stranka demokratske aktivnosti je iskazala prihode u iznosu od 247.819,88 KM, što je prikazano u narednoj tabeli:

Red. br.	Vrsta prihoda	Iznos u KM	Učešće u uk. prihodu %
1	Članarina	0,00	0,00%
2	Prilozi fizičkih lica	24.392,30	9,84%
3	Prilozi pravnih lica	8.400,00	3,39%
4	Prihodi od imovine	0,00	0,00%
5	Prihodi od pr.lica	0,00	0,00%
6	Prihodi od poklona	0,00	0,00%
7	Prihodi iz budžeta	214.266,02	86,46%
8	Ostali prihodi	761,56	0,31%
	Ukupni prihodi:	247.819,88	100,00%

U godišnjem finansijskom izvještaju Stranka demokratske aktivnosti je iskazala ukupne rashode u iznosu od 232.035,73 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: Stranka demokratske aktivnosti. Skraćeni naziv stranke: A-sda.

Stranka demokratske aktivnosti je upisana u registar političkih organizacija kod Općinskog suda u Bihaću, rješenjem broj: 017-0-RegPo-08-000002 od 08.02.2008. godine.

Sjedište stranke je u Cazinu, Cazinskih brigada bb.

Ovlašteno lice za predstavljanje stranke je Izet Hadžić, predsjednik.

Ovlašteno lice za finansijske izvještaje je Muhamed Alić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2012. godinu, Stranka demokratske aktivnosti ima sljedeću organizacionu strukturu:

- Centrala A-sda u Cazinu, Tuzli i Sarajevu,
- Kantonalni odbor A-sda Unsko-Sanskog kantona i
- 20 nižih organizacionih dijelova.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Stranke demokratske aktivnosti za 2012. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u oktobru 2012. godine.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenog zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti terensku reviziju da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Stranke demokratske aktivnosti obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava, sa posebnim naglaskom na priloge fizičkih lica, prihode iz budžeta, kao i troškove izborne kampanje.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju izvršila je reviziju i pregled finansijskih izvještaja Stranke demokratske aktivnosti u periodu od 2008. do 2011. godine, nakon čega su izdati izvještaji o reviziji, odnosno izvještaji o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama.

Nakon obavljene revizije godišnjeg finansijskog izvještaja za 2011. godinu izdat je izvještaj o reviziji sa mišljenjem revizora i preporukama stranci da postupa u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, tj. da ne prima zabranjene priloge, da uspostavi potpune evidencije o svojim prihodima i rashodima i da finansijske izvještaje popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2012. godinu, utvrđeno je da Stranka demokratske aktivnosti nije ispoštovala ranije date preporuke revizije.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. NALAZI

a) Stranka demokratske aktivnosti prekršila je odredbe člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, koji je bio na snazi do 04.12.2012. godine.¹

Na osnovu podataka koje je dostavila Općina Bosanska Krupa, utvrđeno je da je Općinski odbor A-sda Bosanska Krupa koristio bez naknade kancelariju, površine 13,60 m², u vlasništvu Općine Bosanska Krupa.²

Korištenjem poslovnog prostora u vlasništvu Općine Bosanska Krupa u periodu od 01.01.-30.11.2012. godine, bez naknade, Stranka demokratske aktivnosti prekršila je odredbe člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, koji je bio na snazi do 04.12.2012. godine.

¹ U skladu sa odredbom iz člana 8. stav (1) tada važećeg Zakona o finansiranju političkih stranaka, državni, entitetski i kantonalni organi, organi Brčko Distrikta BiH, organi opštinskih i mjesnih zajednica, javne institucije, javna preduzeća, humanitarne organizacije, anonimni donatori, vjerske zajednice, kao i pravna lica u kojima uloženi javni kapital iznosi najmanje 25% ne mogu da finansiraju političke stranke.

² Akt Općine Bosanska Krupa broj: 08-14-2063-1/13 od 24.04.2013. godine.

b) Stranka demokratske aktivnosti prekršila je odredbe člana 11. stav (1) i stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka, koji je bio na snazi do 04.12.2012. godine.

Pregledom je utvrđeno da Stranka demokratske aktivnosti nije vodila pravilne evidencije o svojim rashodima i obavezama i da obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja nije popunila u skladu sa odredbama tada važećeg Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj 61/06) - u daljem tekstu: Pravilnik, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka, koji je bio na snazi do 04.12.2012. godine.

- (1) Stranka nije u obrascu 3-f (prihodi iz budžeta) godišnjeg finansijskog izvještaja pravilno iskazala prihode iz budžeta, čime je prekršila odredbe člana 19. Pravilnika. Prema odredbama člana 19. Pravilnika, u obrazac 3-f se unose podaci o prihodima iz budžeta po organizacionim dijelovima, odnosno po nivoima vlasti, što A-sda nije ispoštovala.

Kontrolom izvoda sa transakcijskog računa Centrale A-sda Tuzla, utvrđeno je da stranka nije u obrascu 3-f pravilno iskazala prihode Centrale A-sda Tuzla iz budžeta.

Naime, stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala da je Centrala A-sda Tuzla ostvarila prihode iz budžeta općine u iznosu od 1.266,00 KM, ali nije navela naziv općine.

Služba za reviziju je utvrdila da je ovaj organizacioni dio tokom 2012. godine primio sredstva iz budžeta Općine Doboj Istok u iznosu od 678,00 KM, te iz budžeta Opštine Bratunac sredstva u iznosu od 588,00 KM, što je stranka trebala i iskazati u obrascu 3-f.

- (2) Pregledom je utvrđeno da Stranka demokratske aktivnosti u godišnjem finansijskom izvještaju nije u potpunosti iskazala troškove zakupa za poslovne prostore koje su koristili općinski odbori, i to:

- Stranka demokratske aktivnosti je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala troškove zakupa poslovnog prostora koji je koristio OO A-sda Zenica u manjem iznosu za 1.305,60 KM u odnosu na ostvarene.

Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da je stranka evidentirala i u obrascu 4-1 OO A-sda Zenica iskazala troškove zakupa poslovnog prostora u iznosu od 3.040,00 KM. Stranka, međutim, u poslovnim knjigama nije evidentirala troškove zakupa poslovnog prostora koji je ovaj odbor koristio u periodu od 01.09.-31.12.2012. godine. Prema odredbama Ugovora o ustupanju na korištenje poslovnog prostora koji je sklopljen sa Općinom Zenica³, mjesečni zakup poslovnog prostora iznosio je 326,40 KM, odnosno 1.305,60 KM za period 01.09.-31.12.2012. godine.

- Prema podacima koje je dostavila Općina Živinice, Stranka demokratske aktivnosti je koristila prostorije, površine 22,12 m², u vlasništvu ove općine uz mjesečnu naknadu od 3,00 KM/m², odnosno 796,80 KM godišnje.

Uvidom u poslovne knjige i godišnji finansijski izvještaj, utvrđeno je da stranka nije iskazala troškove zakupa poslovnog prostora u iznosu od 796,80 KM.⁴

- Prema odredbama ugovora o zakupu, godišnji zakup za poslovni prostor koji koristi Kantonalni odbor A-sda Unsko-Sanskog kantona iznosi 18.000,00 KM.⁵ Stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju za 2012. godinu iskazala troškove zakupa poslovnog prostora Kantonalnog odbora A-sda Unsko-Sanskog kantona u ukupnom iznosu od 16.500,00 KM, tj. iskazala je manje troškove zakupa za 1.500,00 KM.

³ Ugovor broj:02-23-758-2/12 od 31.08.2012. godine.

⁴ Stranka je u obrascu 4-1 iskazala troškove zakupa sala u iznosu od 1.050,00 KM.

⁵ Ugovor o zakupu poslovnog prostora sa fizičkim licem od 01.05.2011. godine, kojim je utvrđena mjesečna zakupnina za poslovni prostor u iznosu od 1.500,00 KM.

Time što je troškove zakupa evidentirala i u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala u manjem iznosu u odnosu na ostvarene, ukupni rashodi političke stranke su iskazani u manjem iznosu za 3.602,40 KM u odnosu na ostvarene, čime su prekršene odredbe člana 20. i 21. Pravilnika.

- (3) Služba za reviziju je utvrdila da A-sda u godišnjem finansijskom izvještaju nije pravilno iskazala troškove propagande, čime je prekršila odredbe člana 20., 21. i 22. Pravilnika.

Prema podacima iz obrasca 4-1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi), troškovi zakupa OO A-sda Živinice iznosili su 1.050,00 KM. Uvidom u poslovne knjige i račune koje je ispostavila JU „Bosanski kulturni centar“ Živinice, utvrđeno je da su troškovi zakupa sala u periodu 29.08.-03.10.2012. godine iznosili 350,00 KM.

Obzirom da se radi o troškovima propagande, stranka je troškove zakupa sala u navedenom periodu trebala iskazati u obrascu 4-2 (troškovi propagande) godišnjeg finansijskog izvještaja.

- (4) Stranka demokratske aktivnosti nije u obrascu 5 (kredit, pozajmice i dugovanja) godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala sve obaveze na dan 31.12.2012. godine, čime je prekršila odredbe člana 23. Pravilnika.

- Pregledom je utvrđeno da je stranka u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala obaveze prema dobavljačima u manjem iznosu za 9.469,80 KM.
Naime, prema podacima iz poslovnih knjiga obaveze A-sda prema dobavljačima na dan 31.12.2012. godine iznose 35.998,21 KM, dok je stranka u obrascu 5 iskazala obaveze prema dobavljačima u ukupnom iznosu od 26.528,41 KM.
- A-sda nije u obrascu 5 iskazala obaveze po osnovu zakupa prema Općini Zenica u iznosu od 1.305,60 KM, odnosno Općini Živinice u iznosu od 796,80 KM.
Kontrolom je utvrđeno da stranka ove obaveze nije ni evidentirala u svojim poslovnim knjigama.

Troškovi izborne kampanje

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, Stranka demokratske aktivnosti je ostvarila troškove izborne kampanje u iznosu od 21.047,37 KM.

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH, politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁶ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH. Stranka demokratske aktivnosti je, prema podacima Centralne izborne komisije BiH, u svrhu izborne kampanje mogla da potroši 264.901,20KM.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Stranci demokratske aktivnosti da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da se ne finansira iz zabranjenih izvora,*
- *da uspostavi potpune evidencije o rashodima i obavezama i*

---

⁶ Član 15.10 stav 2. Izbornog zakona BiH propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

- *da finansijske izvještaje podnosi u formi koju je odobrila Centralna izborna komisija BiH, odnosno da prihode i rashode iskazuje na način propisan Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.*

KOMENTAR:

U ostavljenom roku, Stranka demokratske aktivnosti dostavila je primjedbe na Preliminarni izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2012. godinu. Služba za reviziju je uvažila primjedbu stranke koja se odnosila na troškove zakupa OO A-sda Doboj Istok i u tom dijelu je izmijenila nalaze.

šef Odsjeka za revizijske poslove

Sanja Tošović, revizor

šef Službe za reviziju

mr. sc Hasida Gušić